

Розвиток міжнародного туризму в Карпатському регіоні: сучасні аспекти

Роботу виконано на кафедрі міжнародної економіки та інвестиційної діяльності ЛІЕП

У статті висвітлено сучасні аспекти розвитку міжнародного туризму в Карпатському регіоні. Здійснено аналіз динаміки обсягу міжнародного туризму в цьому регіоні за 2000–2010 рр. в розрізі кожної з адміністративних областей, що утворюють регіон, а також величини вітчизняних туристів, які здійснювали подорожі за кордон. Виділено адміністративні області, які мають середню та високу частки таких туристів. Проведено порівняльну характеристику зазначених показників із даними 2004 р. Висвітлено сучасні аспекти розвитку міжнародного туризму в Карпатському регіоні.

Ключові слова: туризм, міжнародний туризм, туристичний бізнес, внутрішній туризм, Карпатський регіон.

Подвірна Х. Е. Развитие международного туризма в Карпатском регионе: современные аспекты.

В статье отражены современные аспекты развития международного туризма в Карпатском регионе. Осуществлен анализ динамики объема международного туризма в этом регионе за 2000–2010 гг. в разрезе каждой из административных областей, которые образуют регион, а также величины отечественных туристов, которые осуществляли путешествия за границу. Выделены административные области, которые имеют среднюю и высокую части таких туристов. Проведена сравнительная характеристика отмеченных показателей с данными 2004 г. Отражены современные аспекты развития международного туризма в Карпатском регионе.

Ключевые слова: туризм, международный туризм, туристический бизнес, внутренний туризм, Карпатский регион.

Podvirna H. E. Development of International Tourism in Region of Carpathians: Modern Aspects.

In the article the modern aspects of development of international tourism are reflected in the region of Carpathians. The analysis of dynamics of volume of international tourism is carried out in this region for 2000–2010 in a cut each of administrative areas which form a region and also sizes of home tourists, which carried out trips foreign country/pl. Administrative areas, which have middle and high part of tourists which carried out trips foreign country/pl, are distinguished. Comparative description of the marked indexes is conducted with the indexes of 2004. In the article the modern aspects of development of international tourism are reflected in the region of Carpathians.

Key words: tourism, international tourism, tourist business, internal tourism, region of Carpathians.

Постановка наукової проблеми та її значення. У період переходу до ринкової економіки міжнародний туризм є одним із перспективних напрямів зовнішньоекономічної діяльності країни та її регіонів [5]. Аналіз географічних, економічних і екологічних факторів показує, що територія Карпатського регіону на етапі становлення державності й виходу України на світову арену має унікальний шанс стати своєрідним полігоном, де ефективна економічна політика може вигідно поєднати регіональні, державні та міжнародні інтереси держави [1]. Розвиток регіонального туристичного бізнесу в Карпатському регіоні сприятиме створенню спеціальних малих і середніх підприємств, а також активізації й стимулюванню роботи цілої мережі галузей народного господарства: будівництва, торгівлі, сільського господарства, виробництва товарів народного споживання, транспорту та зв'язку, формуванню сучасної кадрової політики в регіоні й поетапному виходу регіонального туристичного бізнесу і на загальнодержавний, і на світовий рівні туристичних послуг [3]. У зв'язку з цим постає завдання виявлення основних перспективних напрямів розвитку міжнародного туризму та сучасних аспектів туристичної діяльності в Карпатському регіоні.

Аналіз останніх досліджень цієї проблеми. Вивченню аспектів розвитку міжнародної туристичної діяльності в Карпатському регіоні присвячено доволі багато публікацій. У них автори переважно розглядають перспективні напрями розвитку міжнародного туризму в Карпатському регіоні та аналізують туристично-рекреаційний потенціал Українських Карпат як вагомий фактор активізації

туристичного бізнесу [3], пріоритети, що складають основу розвитку міжнародної туристичної політики, перспективні напрями розвитку міжнародного туризму в Карпатському регіоні, туристично-рекреаційного потенціалу Українських Карпат [6], особливості розвитку туристичного бізнесу в Карпатському регіоні [5]. Окрім цього, різні автори розглядають суспільно-економічні й природні ресурси розвитку рекреаційної індустрії в Карпатському регіоні та мотиви необхідності швидкого розвитку регіону в напрямі курортної індустрії [2, 25], розкривають ресурсний потенціал і наявні проблеми розвитку туризму регіону Українських Карпат [4] та висвітлюють основи перспективного розвитку рекреаційної індустрії в Карпатах [1].

Мета статті – розкриття сучасних аспектів розвитку міжнародного туризму в Карпатському регіоні, виявлення основних перспективних напрямів міжнародного туризму в цьому регіоні.

Науковою новизною дослідження є спроба здійснити детальний аналіз основних показників туристичної діяльності в Карпатському регіоні за 2000–2010 рр., особливу увагу звернено на сучасні напрями розвитку міжнародного туризму в цьому регіоні.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Один із регіонів, у яких є широко розгалужена туристична інфраструктура, – це Карпатський. Туристично-рекреаційний потенціал Карпатського регіону в поєднанні з вигідним географічним положенням, досить розвинутою транспортною мережею – важлива передумова заохочення іноземних туристів до відвідання Карпат.

Аналіз особливостей туристичної діяльності Карпатського регіону охоплює характеристику кількості внутрішніх туристів, розвиток іноземного туризму в регіоні, потоків туристів у цілому, які відвідували зазначений регіон, стану й рівня подорожей за кордон туристів – громадян України з цього регіону.

Варто зазначити, що динаміка кількості внутрішніх туристів у Карпатському регіоні за 2000–2010 рр. мала доволі значні коливання. Упродовж 2000–2004 рр. значення показника внутрішніх туристів у регіоні коливалось у межах 160–195 тис. осіб. Доволі різке збільшення цього показника відбулося протягом 2006–2009 рр. (258–619 тис. осіб). 2010 р. характеризувався різким зменшенням динаміки кількості внутрішніх туристів (до 150 тис. осіб) (рис.1). Основну частку значення цього показника складають показники динаміки туристичних потоків внутрішніх туристів Львівської [7] та Івано-Франківської областей (відповідно, 27,6 % та 26,7 %), Хоча зниження рівня цього показника відбулось і на їхніх територіях.

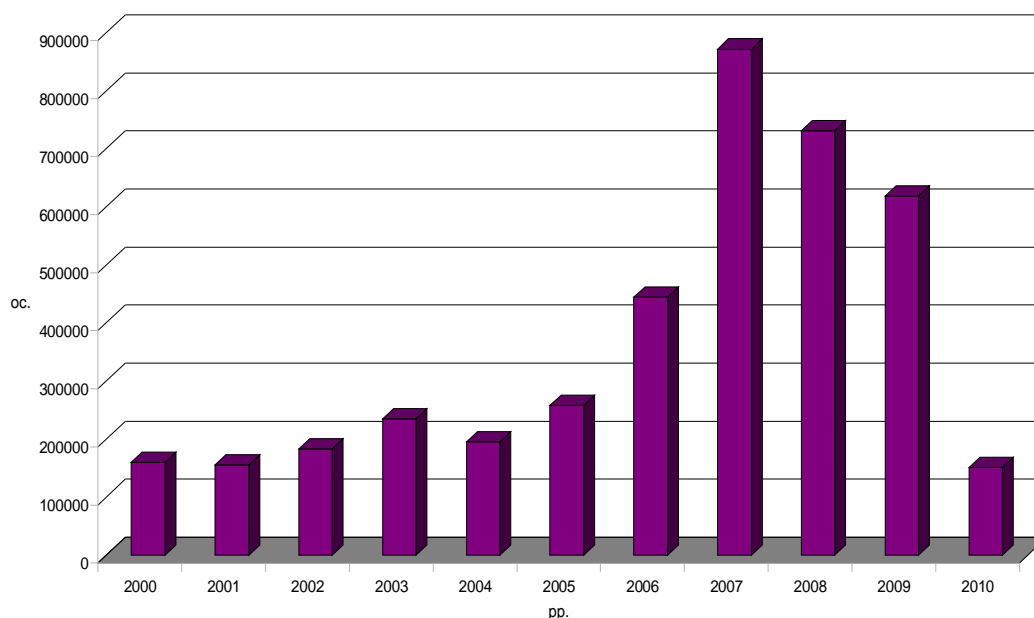

Рис. 1. Динаміка кількості внутрішніх туристів у Карпатському регіоні у 2000–2010 рр.

Зовсім іншими особливостями характеризується розвиток іноземного туризму в цьому регіоні. Це засвідчує рис. 2. Як видно, рівень потоків іноземних туристів у цьому регіоні в цілому знизився.

Цей процес розпочався у 2003 р. Зниження рівня потоків іноземних туристів за 2003–2010 рр., порівняно з 2000–2002 рр., відбулося майже вдвічі. У структурному відношенні зі всіх іноземних туристів, які відвідали Карпатський регіон у 2010 р., 36,7 % іноземців побували у Львівській області, 31,3 % – у Закарпатській, 16,8 % – в Івано-Франківській та 15,2 % – у Чернівецькій. Такі високі позиції Львівської [7] й Закарпатської областей пояснюються прикордонним положенням. Можна припустити, що проведення чемпіонату з футболу Євро-2012 змінить тенденцію зниження рівня потоків іноземних туристів на протилежну. Географічну структуру іноземного туризму в Карпатському регіоні становлять громадяни з Польщі (третина), РФ, Німеччини, Білорусі, США, Австрії, Італії.

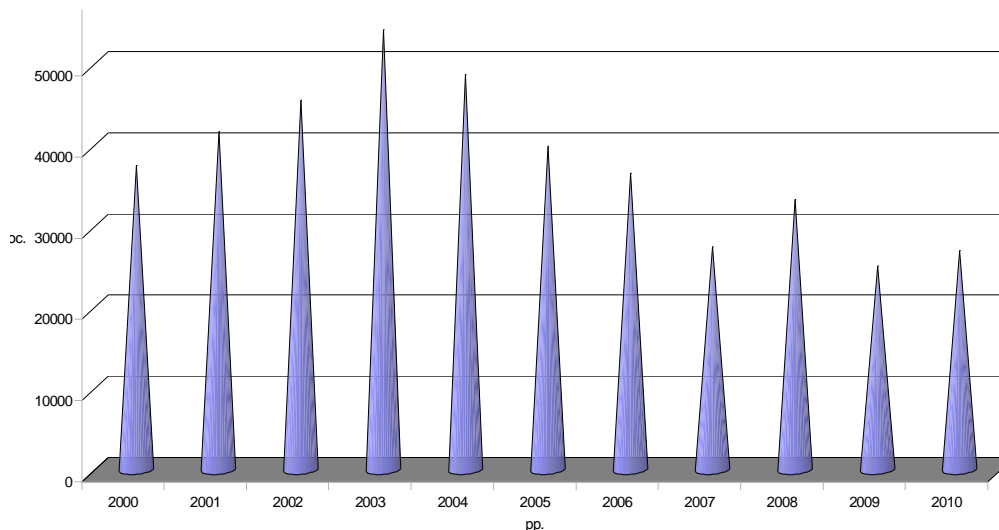

Рис. 2. Динаміка кількості іноземних туристів у Карпатському регіоні у 2000–2010 рр.

Нижче наведено динаміку потоків туристів загалом, які відвідували Карпатський регіон упродовж 2000–2010 рр (рис. 3). Як і у випадку з кількістю внутрішніх туристів у цьому регіоні, максимальне значення цього показника спостерігалось у 2007 р. Упродовж 2000–2006 рр. відбувалися незначні зміни значення рівня цього показника, воно коливалось у межах від 337 до 555 тис. осіб. Після 2007 р. до 2010 р. характерне поступове його зниження майже втричі. 48 % усіх туристів, які були обслуговувані суб'єктами туристичної діяльності України в цьому регіоні, становили саме туристи Львівської області [7].

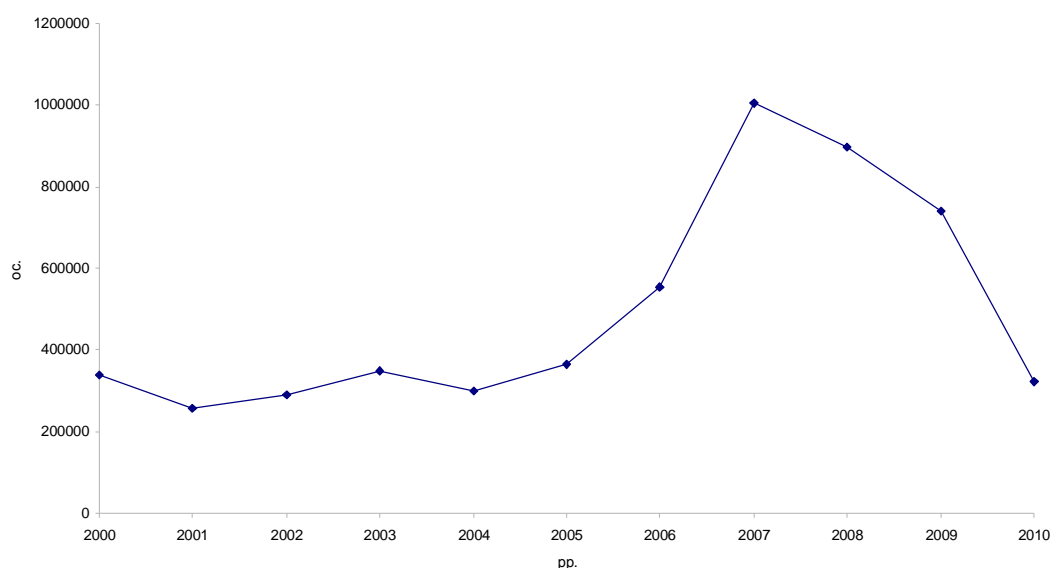

Рис. 3. Динаміка кількості туристів, які були обслуговувані суб'єктами туристичної діяльності України в Карпатському регіоні у 2000–2010 рр.

Відсоток туристів, які припали на всі інші адміністративні області, не перевищував 19,8 %.

Аналіз розвитку туризму в Карпатському регіоні доцільно продовжити характеристикою стану й рівня подорожей за кордон туристів – громадян України з цього регіону (рис. 4). Варто зазначити, що максимальні значення цього показника спостерігались у 2000 р. (140,2 тис. осіб) та у 2010 р. (145, 4 тис. осіб). За 2001–2009 рр. відбувалося доволі різке зниження рівня вказаного показника. Амплітуда коливань за 2000–2010 рр. становила приблизно 2,6 раза. У 2010 р. 70,4 % подорожей туристів – громадян України – за кордон із цього регіону відбулися саме із Львівської області [7], 15,9 % – Чернівецької, 7,8 % – Закарпатської та 5,9 % – Івано-Франківської.

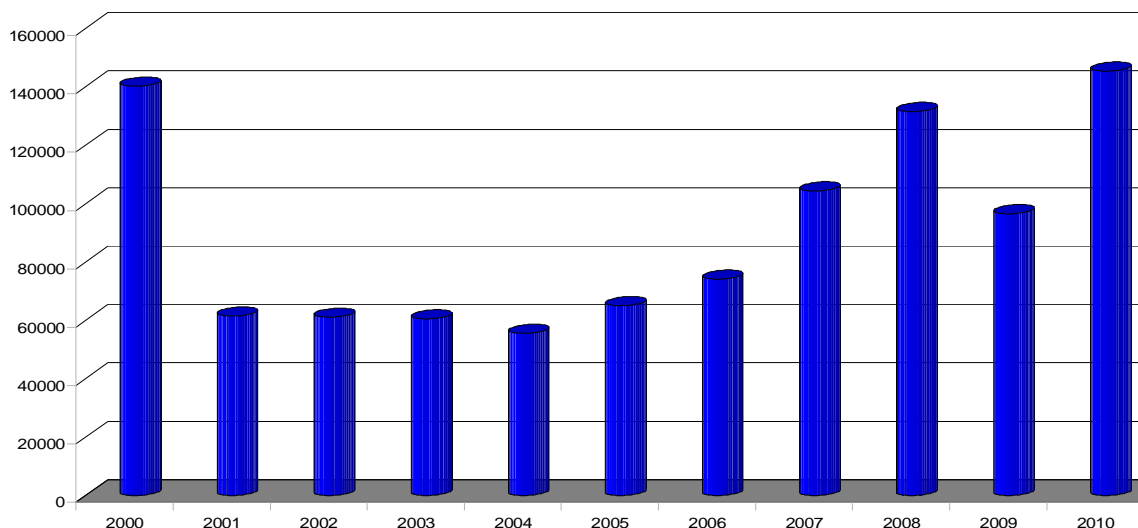

Рис. 4. Динаміка кількості подорожей за кордон туристів – громадян України – із Карпатського регіону у 2000–2010 рр.

На рис. 5 зображено територіальні особливості розвитку міжнародного туризму в Карпатському регіоні. Як видно, частка туристів, які виїжджали за кордон, від загальної кількості населення окремих адміністративних областей у Львівській [7], Івано-Франківській та Чернівецькій областях – у межах 1,0–2,0 %. Частка внутрішнього туристичного потоку від загальної кількості туристів у Карпатському регіоні, відповідно, склала 25,4 % (Львівська обл.), 24,5% (Івано-Франківська обл.) і 22,3% (Чернівецька обл.). Значно нижчими значеннями цих показників характеризується Закарпатська область. Частка туристів, які виїжджали за кордон, від загальної кількості населення не перевищувала 1,0 %, а частка внутрішнього туристичного потоку від загальної кількості туристів у Карпатському регіоні становила 19,6 %.

Окрім цього, існують територіальні відмінності в розподілі туристів за цілями відвідування областей регіону. Як свідчить табл. 1, у прикордонних областях і, як виняток, в Івано-Франківській, дозвілля, відпочинок та оздоровлення кількісно переважають інші цілі відвідування областей регіону. Лише в Чернівецькій області діловий туризм випереджає дозвілля, відпочинок й оздоровлення й інші цілі відвідування.

Таблиця 1

Розподіл туристів за цілями відвідування областей Карпатського регіону, %

Область	Ціль відвідування	Дозвілля, відпочинок, оздоровлення	Діловий туризм	Інші цілі
Львівська		65	34	1
Закарпатська		76	21	3
Івано-Франківська		70	25	5
Чернівецька		41	50	9

Висновки та перспективи подальших досліджень. Розвиток міжнародного туризму в Карпатському регіоні є багатосторонньою проблемою, яка охоплює різні сторони суспільного життя. На нашу думку, опираючись на сучасні реалії розвитку туристичної індустрії та іноземного туризму в

Карпатському регіоні, доцільно було б включити в Державну програму соціально-економічного розвитку Карпатського регіону заходи, які б сприяли збільшенню кількості внутрішніх туристів, покращенню туристичної привабливості регіону для іноземних туристів, унаслідок яких, посилюється роль міжнародного туризму в суспільному розвитку регіону.

Список використаної літератури

1. Концептуальні основи перспективного розвитку рекреаційної індустрії в Карпатах [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://tourlib.net/statti_ukr/kravciv1.htm
2. Мазур Ф. Ф. Соціально-економічні умови розвитку рекреаційної індустрії (на прикладі Карпатського регіону) : навч. посіб. / Мазур Ф. Ф. – К. : Центр учб. л-ри, 2005. – 96 с.
3. Перспективи розвитку міжнародного туризму в Карпатському регіоні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://tourlib.net/statti_ukr/guk2.htm.
4. Проблемы и перспективы развития туризма на территории украинских Карпат [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://tourlib.net/books_tourism/zazgarskaya3.htm
5. Розвиток туристичної діяльності в Карпатському регіоні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_gum/Vzhdu_econ/2009_4/49.pdf
6. Фактори стійкого розвитку підприємств у сегменті міжнародного туризму Карпатського регіону [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://tourlib.net/statti_ukr/medjanyk.htm.
7. Туристичні потоки у Львівській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lv.ukrstat.gov.ua/>

Статтю подано до редколегії
17.07.2012 р.

УДК 324 (477)

В. Я. Малиновський – доктор політичних наук,
професор кафедри політології Волинського
національного університету імені Лесі Українки

Особливості місцевих виборів 2010 р.

*Роботу виконано на кафедрі політології
ВНУ ім. Лесі Українки*

У статті здійснено аналіз виборів до органів місцевого самоврядування 2010 року. Акцентовано увагу на перевагах та недоліках виборчої системи, а також на недоліках організаційного характеру. Здійснено політологічний аналіз результатів виборів як у цілому по Україні, так і у Волинській області. Запропоновано оптимальну виборчу модель.

Ключові слова: місцеві вибори, виборча система, партії, електорат, рада, депутат.

Малиновский В. Я. Особенности местных выборов 2010 г. В статье проведен анализ выборов в органы местного самоуправления 2010 года. Акцентируется внимание на преимуществах и недостатках избирательной системы, а также на недостатках организационного характера. Осуществлен политологический анализ результатов выборов как в целом по Украине, так и в Волынской области. Предложена оптимальная избирательная модель.

Ключевые слова: местные выборы, выборная система, партии, электорат, совет, депутат.

Malynovskyi V. Y. Features Local Elections in 2010. The article analyzes the elections of local self-government in 2010. The attention to the advantages and disadvantages of the electoral system, as well as organizational shortcomings. Done political analysis of election results as a whole in Ukraine and in the Volyn region. On the basis of analysis of the optimal polling model.

Key words: local elections, electoral system, parties, voters, council, deputy.

Постановка наукової проблеми та її значення. Проблема вітчизняного місцевого виборчого законодавства становить значний практичний і теоретичний інтерес, зважаючи на перманентний пошук оптимальної виборчої системи. За роки незалежності в Україні випробувано основні види виборчих систем, однак пошук найбільш ефективної з них продовжується. Ураховуючи те, що пред-